

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးကို ကျင်းပတော့မည်ဖြစ်ရာ အဆိုပါရွေးကောက်ပွဲကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အကြောင်းအရာများကို ပြည်သူများ သိရှိလေ့လာနိုင်ရန် ဖော်ပြသောအခန်းပါးပါး ဆောင်းပါးတွင်ပါရှိသည့် အကြောင်းအရာများသည် စာရေးသူ၏ အားသာဘာသာဖြစ်ပါသည်။

(စာတည်းအဖွဲ့)

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲနှင့်အတူ (၂၁) ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်များ သတ်မှတ်ခြင်း

မောင်စာဂ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်ရှိ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ဟူ၍ ရှိသည်။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အဆင့်တွင် တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်တစ်ရပ်စီ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လွှတ်တော်တစ်ရပ်စီ ရှိသည်။ ယင်းလွှတ်တော်များကို မည်သို့ ဖွဲ့စည်းထားသနည်း၊ ယင်းလွှတ်တော် အသီးသီး၏ မဲဆန္ဒနယ်များကို မည်သို့သတ်မှတ်သနည်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ဥပဒေများမှ ကောက်နုတ်ပြီး လွှတ်တော်တစ်ရပ်ချင်းစီ အလိုက် အနှစ်ချုပ်ဖွဲ့စည်းပေးပါရစေ။

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းခြင်း
ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် အမျိုးသားလွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ဟု ဖွဲ့စည်းသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ်နှင့် သီးခြားရွေး ကောက်တင်မြှောက်ပေးခြင်း မရှိပါ။
[ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၇၄]

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဖွဲ့စည်းခြင်း
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကို ကိုယ်စားလှယ်ဦးရေအများဆုံး ၄၄၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းသည်။ ယင်းသို့ဖွဲ့စည်းရာတွင် ပထမအချက်အခြေဖြင့် မြို့နယ် ကိုအခြေခံ၍လည်းကောင်း၊ လူဦးရေကို အခြေခံ၍ လည်းကောင်း၊ မြို့နယ် ၃၀၀ ထက်ပိုမိုလာပါက အသစ် ဖွဲ့စည်းသည့်မြို့နယ်ကို တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖြစ်သော မြို့နယ်တစ်ခုခုခုပေးပေးခြင်းဖြစ်သည်။ မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည့် ၃၃၀ ထက်မပိုသော လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင် သည်။ ဒုတိယအချက်အခြေဖြင့် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ အမည် စာရင်းတင်သွင်းသည့် ၁၁၀ ထက်မပိုသော တပ်မတော် သား ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သည်။
[ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၉]

မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ခြင်း
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးကောက် တင်မြှောက်နိုင်ရန် မဲဆန္ဒနယ်များ သတ်မှတ်ခြင်းကို ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲစနစ်နှင့်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ် သည့်။ ထိုသို့သတ်မှတ်ရာ၌ အောက်ပါအချက်များကို လိုက်နာ၍ ဆောင်ရွက်သည်-
ပထမအချက်မှာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်များနှင့် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေများ အပါအဝင် ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းလုံးတွင် လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ထက်ပို၍ သတ်မှတ်ခြင်း မပြုပါ။
ဒုတိယအချက်မှာ မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက် ၃၃၀ ထက် ကျော်လွန်ခြင်းမရှိသေးပါက တစ်မြို့နယ်လျှင် အနည်းဆုံး မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ် သတ်မှတ်သည်။ မဲဆန္ဒ နယ်အရေအတွက်သည် ၃၃၀ မပြည့်မီပါက လိုအပ်နေ သော မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက်ကို ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်း လုံးရှိ မြို့နယ်များ၏ လူဦးရေ အများအနည်းအလိုက် တန်ဖိုးထားပြုရသည်။ လူဦးရေအများဆုံး မြို့နယ်မှ စပြီး တစ်မြို့နယ်လျှင် မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်စီကို လိုအပ် နေသော မဲဆန္ဒနယ်အရေအတွက် ပြည့်သည်အထိ ထပ်ဆောင်းသတ်မှတ်ပေးသည်။
တတိယအချက်မှာ မြို့နယ်အသစ်များ ဖွဲ့စည်းခြင်း ကြောင့် စုစုပေါင်းမြို့နယ်အရေအတွက်သည် ၃၃၀ ထက် ကျော်လွန်ပါက မြို့နယ်အသစ်ဖွဲ့စည်းခြင်းအပေါ် မူတည်၍ သတ်မှတ်သည်။ ဥပမာ မြို့နယ်တစ်ခုအား နှစ်ပိုင်းခွဲခြား၍ မြို့နယ်အသစ်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်လျှင် ယင်းမြို့နယ်အသစ်ကို မူလမြို့နယ်၏ မဲဆန္ဒနယ်အဖြစ် ပူးပေါင်းသတ်မှတ်သည်။ အကယ်၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ မြို့နယ်များမှ နယ်မြေများကို ထုတ်နုတ်၍ မြို့နယ် အသစ်ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြစ်လျှင် ယင်းမြို့နယ်များအနက်

တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်းရှိပြီး လူဦးရေ အနည်းဆုံးရှိသည့် မြို့နယ်နှင့် ပူးပေါင်း၍ မဲဆန္ဒနယ်တစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။
ယခုအချိန်အခါတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ မြို့နယ်ပေါင်း ၃၃၀ ရှိသည့်အတွက် ၃၃၀ ဖြစ်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ် စားလှယ်များအတွက် တစ်မြို့နယ်ကို မဲဆန္ဒနယ် တစ်နယ် အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည်။ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့်အညီ အမည်စာရင်းတင်သွင်းသည့် ၁၁၀ ထက် မပိုသော တပ်မတော်သားပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ်များအတွက် မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ပေးခြင်း မရှိပါ။

ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသူများ
နိုင်ငံသားမိဘနှစ်ပါးမှမွေးဖွားသော နိုင်ငံသားဖြစ်သူ များ၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံနိုင်ရေးအတွက် အမည် စာရင်းတင်သွင်းသည့်အချိန်တွင် အသက် ၂၅ နှစ်ပြည့်ပြီသာ

ပြည်နယ်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့်အတူ တစ်နေ့ တည်းတွင် တစ်ပြိုင်နက်တည်းကျင်းပခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ပထမအကြိမ် လွှတ်တော် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် လွှတ်တော် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများကို ၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း ကျင်းပခဲ့သည်။
၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒနယ်စုစုပေါင်း ၃၃၀ သတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်း မဲဆန္ဒနယ် ငါးနယ်တွင် လုံခြုံရေး အခြေအနေအရ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ မဲဆန္ဒနယ် ၃၂၃ ခုအတွက်သာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါတီ ၃၇ ခုမှ ပါတီကိုယ်စားပြု ၂၉၈၇ ဦးနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ ၈၂ ဦးတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ပါတီ ၂၂ ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စား

နှစ်သွယ်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် မြို့နယ်စုစုပေါင်း ၃၃၀ ရှိသည့်အတွက် တစ်မြို့နယ်လျှင် မဲဆန္ဒနယ် တစ်နယ် သတ်မှတ်ခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံသွားသည်။ လူဦးရေကို အခြေခံရန် လိုအပ်မည် မဟုတ်ပါ။ အကယ်၍ မြို့နယ် အရေအတွက် ၃၃၀ ထက် လျော့နည်းသွားလျှင် သို့မဟုတ် ၃၃၀ ထက် ပိုမိုလာလျှင် ထိုအခါမျိုးတွင် လူဦးရေအများအနည်းကို အခြေခံရန် လိုအပ်လာ မည်ဖြစ်သည်။

မြို့နယ်ကိုအခြေခံ၍မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ထားခြင်း ဖြစ်သဖြင့် မဲဆန္ဒနယ် တစ်နယ်နှင့်တစ်နယ် လူဦးရေ ကွာခြားမှုရှိသည်။ လူဦးရေကွာခြားလျှင် မဲဆန္ဒရှင်လည်း ကွာခြားသည်။ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒရှင် အများဆုံးမြို့နယ်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်သည် ပိုင်သောမြို့နယ် ဖြစ်ပြီး မဲဆန္ဒရှင်စုစုပေါင်း ဝေးသီးနှံကျော် ရှိသည်။ မဲဆန္ဒရှင်အနည်းဆုံးမြို့နယ်သော ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒ နယ်သည် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ် ဖြစ်ပြီး မဲဆန္ဒရှင် စုစုပေါင်း နှစ်ထောင်နီးပါး ရှိသည်။ ယခုအခါ ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်ကို ပယ်ဖျက်၍ ဗိုလ် တထောင်မြို့နယ်နှင့် လမ်းမတော်မြို့နယ်များတွင် တည်သွင်းခဲ့သည်။ မဲဆန္ဒရှင်အရေအတွက်များသော လှိုင်သာယာမြို့နယ်ကို ရွေးပေးခြင်းနှင့်အညီပိုင်ပိုင်ဟူ၍ မြို့နယ်နှစ်မြို့နယ်ခွဲ၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

အသင့်ပြင်ဆင်ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ကြပါစေ
ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်တွင် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ကြမည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ သည် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးအတွက် သတ်မှတ် ထားသောအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံကြရပါမည်။ အထူး သဖြင့် မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်သူဖြစ်ရမည်။ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်သူဟုဆိုရာတွင် မိမိရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံမည့် မဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်မလိုပါ။ မဲဆန္ဒနယ် တစ်ခုခု၏ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်နေဖူးရှိသည်။ ဤသည်မှာ အရေးကြီးသည်။

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကြီးက နီး၍ရှိ၍ လာမည်။ ယခင် အစဉ်အလာများအရ ပုံမှန်အားဖြင့် နိုဝင်ဘာလထဲတွင် ကျင်းပသွားဖွယ် ရှိပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြမည့် နိုင်ငံရေးပါတီများသည် မိမိတို့၏ ပါတီကိုယ်စားပြု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအား မည်သည့် မဲဆန္ဒနယ်တွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြမည်ဆိုသည်ကို ကြိုတင် ရွေးချယ်မှုတွင် ပြုကြရပါမည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများကို ကြိုတင် လေ့လာ ဖတ်ရှုစေကြရပါမည်။ သို့သော် ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲစနစ်အရ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့် ရက်၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအမည် စာရင်းတင်သွင်းရမည့် နေ့ရက်နှင့် မဲဆွယ်စည်းရုံးရေး ကာလများကို ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့်အခါ မိမိတို့အနေ ဖြင့် အဆင်သင့်ရှိနေကြမည်ဖြစ်ကြောင်းပါပဲ။

- ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ လွှတ်လုပ် ၍ တရားမျှတမှုရှိပါစေ
- လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများကြိုတင် စိစစ်ဆေးရွက်နိုင်ကြပါစေ
- အမျိုးသမီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း များပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်မှု ပိုမိုများပြား လာပါစေ။

“ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ်တွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြမည့် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းတစ်ဦးအတွက် သတ်မှတ် ထားသောအရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံကြရပါမည်။ အထူးသဖြင့် မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်သူဖြစ်ရမည်။ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်သူဟုဆိုရာတွင် မိမိရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံမည့် မဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်မလိုပါ။ မဲဆန္ဒနယ် တစ်ခုခု၏ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်နေဖူးရှိသည်။ ဤသည်မှာ အရေးကြီး”

များ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးကောက်တင် မြှောက်ခံရသည့်အချိန်နှင့် တစ်ဆက်တည်း ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် အနည်းဆုံး ၁၀ နှစ် အခြေချနေထိုင် သူများ၊ (နိုင်ငံတော်၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နိုင်ငံခြားသို့ တရားဝင် သွားရောက်သည့်ကာလများကို နိုင်ငံတော်တွင်အခြေချနေ ထိုင်ခဲ့သည့်ကာလအဖြစ် ထည့်သွင်းရေတွက်သည်)၊ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်သူများဖြစ်လျှင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး မရွေး၊ ဘာသာမရွေး ရွေးကောက်ပွဲတွင် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအဖြစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသည် တစ်သီး ပုဂ္ဂလအဖြစ်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုခုကို ကိုယ်စားပြု၍ ဖြစ်စေ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိသည်။
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခြင်း
လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကိုမြန်မာနိုင်ငံအရွှေ့ တစ်နေ့ တည်းတွင် တစ်ပြိုင်နက်ကျင်းပရမည့်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ထားသဖြင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကို အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်

လယ် ၁၄၄ ဦးနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မြောက်ဦးတို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရသည်။ အမျိုးသမီး ကိုယ်စားလှယ် ၄၅ ဦး ပါဝင်ရွေးကောက်ခံရသည်။
၂၀၁၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲဆန္ဒနယ်စုစုပေါင်း ၃၃၀ သတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်း မဲဆန္ဒနယ် ၃၂၃ နယ်တွင် လုံခြုံရေးအခြေအနေအရ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ မဲဆန္ဒနယ် ၃၂၃ ခုအတွက်သာ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် နိုင်ငံရေးပါတီ ၉၁ ခုမှ ပါတီကိုယ်စားပြု ၅၇၂၈ ဦးနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ ၃၁၀ ကို ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ပါတီ ၂၂ ခုမှ လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ် ၁၄၄၅ ဦးနှင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ လွှတ်တော်ကိုယ်စား လှယ် ငါးဦးတို့ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရသည်။ အမျိုးသမီး ကိုယ်စားလှယ် ၁၅၁ ဦး ပါဝင်ရွေးကောက်ခံရသည်။

နည်းလမ်းနှစ်သွယ်
ပြည်သူ့လွှတ်တော်မဲဆန္ဒနယ် ၃၃၀ ကို သတ်မှတ် ရာတွင် မြို့နယ်ကိုအခြေခံ၍လည်းကောင်း၊ လူဦးရေကို အခြေခံ၍လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခြင်း နည်းလမ်း